

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2015. évi december hó 15. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

### **í t é l e t e t:**

A harmadfokú bíróság a csalás büntette és más bűncselekmények miatt **vádolt** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék Bf.12/2015/3. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

a vádlott cselekményeit

- 4 rb. folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk.373.§ (1), (2) bekezdés bc) pont, (5) bekezdés b) pont);
- 13 rb. - melyből 10 rb. folytatólagosan elkövetett - csalás büntettének (Btk.373.§ (1), (2) bekezdés bc) pont és (4) bekezdés b) pont) és
- 11 rb. csalás büntettének (Btk.373.§ (1), (2) bekezdés bc) pont, (3) bekezdés b) pont)

minősíti.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének kelte helyesen 2014. szeptember 25. napja.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizessen meg az államnak 10.660 (tízezer-hatszázhatvan) forint harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget.

### **I n d o k o l á s**

A Nagykanizsai Járásbíróság a 2014. évi szeptember hó 25. napján kelt 5.B.538/2013/10. számú ítéletében vádlottat 4 rb. folytatólagosan elkövetett, a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette, 12 rb., részben folytatólagosan elkövetett, a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette, 1 rb. folytatólagosan elkövetett, a Btk. 373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő sikkasztás büntette és 10 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja

szerint minősülő csalás büntette miatt - halmazati büntetésül - 4 év szabadságvesztésre, 6 évre a biztosítási ügynöki, brókeri és egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység gyakorlásától eltiltásra és 6 év közügyek gyakorlásától eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani azzal, hogy abból a vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett a bűnjelekről, a magánfelek által bejelentett polgári jogi igényeket érdemben elbírált, és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A vádlott védője által bejelentett jogorvoslati kérelem folytán a Zalaegerszegi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2015. évi március hó 17. napján kelt Bf.12/2015/3. számú ítéletében a Nagykanizsai Járásbíróság 5.B.538/2013/10. számú ítéletét megváltoztatta, a vádlott terhére megállapított 1 rb. folytatólagosan elkövetett, a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntettét 1 rb. folytatólagosan elkövetett, a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntettének (tényállás 7. pont), a vádlott terhére megállapított 1 rb. folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntettét, 1 rb. folytatólagosan elkövetett, a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntettének (tényállás 6. pontja) minősítette; a vádlott bűnösségét további 1 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntettében is megállapította. Helyesbítette a vádlott által megfizetendő illeték összegét, valamint rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában a másodfokú bíróság ítéletének tanácsulésen történő helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú bíróság az ügyben a Be.393.§ (2) bekezdése alapján nyilvános ülést tűzött ki, melyen a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség jelen lévő képviselője a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt, míg a vádlott és védője bejelentett jogorvoslati kérelmének megfelelő tartalommal szólalt fel.

A harmadfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot a Be.387.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül abból a szempontból is, hogy az első- és másodfokú bíróságok az eljárási szabályokat megtartották-e, valamint, hogy a másodfokú ítélet megalapozott-e.

Ennek során a másodfokú bíróság által megállapított tényállást a Be.388.§ (2) bekezdésére figyelemmel - az iratok tartalma alapján - az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:

- vádlott a terhére rótt bűncselekmények elkövetésekor - helyesen - büntetlen

előéletű volt.

- A vádlott **sértett1**nek összesen 9.821.600 forint kárt okozott, melyből az 1.900 eurón túlmenően további 250.000 forint is megtérült *(nyomozati iratok 22. oldalán található okirat tartalma)*.
- A 2. tényállási pontban írt cselekménnyel összefüggésben **sértett2** és a vele élettársi közösségben élő **sértett3** sértetteknek okozott kár összege 1 millió forint volt.
- **sértett4**nek okozott kár összege 280.000 forint volt.
- A vádlott **sértett5**nek 500.000 forint kárt okozott, amelyből 50.000 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 450.000 forint volt.
- Az 5. tényállási ponttal összefüggésben **sértett6** helyesen 2011. április 4. és április 18. napja között adott kölcsön a vádlottnak több részletben, összesen 8.800.000 forintot, amelyből a vádlott 200.000 forintot adott vissza. Az okozott kár tehát 8.800.000 forint volt, amelyből 200.000 forint megtérült.
- **sértett7** sérelmére a vádlott által okozott kár összege 3.500.000 forint volt, amely nem térült meg.
- A 7. tényállási pontban írt cselekményével a vádlott **sértett8** sértettnek összesen 500.000 forint kárt okozott, amely kár nem térült meg, míg néhai **sértett9** sérelmére 1 millió forint kár okozása történt, amelyből 200.000 forint megtérült.
- A 8. tényállási pontban írt cselekményével **sértett10** sértettnek okozott kár összege 1 millió forint volt, amelyből 200.000 forint megtérült.
- vádlott **sértett11**nek összesen 11.250.000 forint kárt okozott, amely nem térült meg.
- **sértett12** sérelmére a vádlott által okozott kár összege 5 millió forint volt, melyből 1 millió forint megtérült, a meg nem térült kár összege 4 millió forint.
- **sértett13**nak okozott kár összege 300.000 forint volt, amely nem térült meg.
- **sértett14**nek a vádlott mindösszesen 3 millió forint kárt okozott, melyből 1 millió forint megtérült.
- **sértett15**nek okozott kár összege 4 millió forint volt, melyből 3.500.000 megtérült, a meg nem térült kár összege 500.000 forint.
- A 14. tényállási pontban írt cselekményével a vádlott **sértett16**nak 500.000 forint kárt okozott, melyből 100.000 forint a megtérült összeg.

- A 15. tényállási pontban írt cselekménnyel okozott kár összege 500.000 forint, melyből 250.000 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 250.000 forint volt.
- **sértett17**nek okozott kár összege 500.000 forint, melyből 50.000 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 450.000 forint volt.
- **sértett18**nak okozott kár összege 450.000 forint volt.
- A 18. tényállási pontban írt cselekményével a vádlott **sértett19**nek 800.000 forint kárt okozott, amelyből 80.000 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 720.000 forint volt.
- **sértett20** sérelmére elkövetett cselekménnyel okozott kár összege 620.000 forint volt, melyből 50.000 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 570.000 forint.
- **sértett21**nek a vádlott a 20. tényállási pontban írt cselekményével 600.000 forint kárt okozott, melyből 230.000 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 370.000 forint volt.
- **sértett22**nek okozott kár összege 1.500.000 forint volt, amely nem térült meg.
- **sértett23**nak okozott kár 7 millió forint volt, amely nem térült meg. Ezen 22. tényállási pont kapcsán a harmadfokú bíróság mellőzi a „hozzávetőlegesen” kitétel megállapítását.
- A 23. tényállási pontban írt cselekménnyel **sértett24**nek okozott kár összege 600.000 forint volt, melyből 330.000 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 270.000 forint volt.
- A 25. tényállási pontban írt cselekménnyel **sértett25**nek okozott kár összege 200.000 forint volt.
- A 26. tényállási pontban írt cselekménnyel **sértett26**nak okozott kár összege 400 euró volt.
- A vádlott a terhére rótt cselekményekkel a sértetteknek mindösszesen 62.732.484 forint kárt okozott, melyből 7.387.512 forint megtérült, a meg nem térült kár összege 55.344.972 forint.

-----

A fenti kiegészítéseket, illetve helyesbítéseket az tette indokolttá, hogy sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság a tényállásban nem rögzítette a vádlott által elkövetett cselekményekkel az egyes sértetteknek okozott kár összegét, elmaradt a

megtérült kár összegének megállapítása, valamint az okozott összkár rögzítése is. A vagyon elleni bűncselekményeknél a tényállás nélkülözhetetlen részét kell, hogy képezze az okozott kár (vagyonhiány) összegének pontos meghatározása azért is, mert a cselekmények minősítése ehhez igazodik.

Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás immár mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a rendelkezésre álló bizonyítékok egyező adatain alapul.

A vádlott a büntetőeljárás teljes tartama alatt büntetőjogi felelősségének elismerésére is kiterjedő beismerő vallomást tett, mely beismerő vallomását a sértettek vallomásai, valamint az okirati bizonyítékok is mindenben alátámasztották. Mindezek alapján helyesen járt el az elsőfokú és a másodfokú bíróság is, amikor a tényállást a vádlott beismerő vallomását elfogadva állapította meg.

E tényállásból a másodfokú bíróság helytállóan következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére. Helyesen járt el akkor is, amikor a tényállás 7. pontjában írt cselekmény kapcsán a vádlott bűnösségét további 1 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás bűntettében is megállapította. E tényállásban írt cselekménynek ugyanis sértettje volt egyrészt **sértett8**, valamint az ő édesapja, néhai **sértett9** is, így a cselekmény 2 rendbelinek minősül.

Egyetértett a harmadfokú bíróság a másodfokú bíróságnak a tényállás 6. pontjában írt cselekmény kapcsán kifejtett jogi álláspontjával is. **sértett7** a vádlott megtévesztő magatartása folytán adott át több részletben 3.500.000 forintot a vádlottnak, aki már a pénzüsszegek átvételekor tisztában volt azzal, hogy annak visszafizetésére nincs lehetősége.

Helyesbíteni kellett azonban a vádlott által elkövetett cselekmények jogi minősítését, mert azt sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem pontosan állapította meg.

A Btk.373.§ (2) bekezdés bc) pontja rögzíti az üzletszerű elkövetést, mely minősítő körülmény fennállása esetén súlyosabban büntetendő - többek között - a kisebb kárt, a nagyobb kárt és a jelentős kárt okozó csalás bűntette is. A törvényhozó ezt a (3) bekezdés b), a (4) bekezdés b) és az (5) bekezdés b) pontjában szabályozza.

Önmagában azonban a (3) bekezdés b) pontjának, a (4) bekezdés b) pontjának és az (5) bekezdés b) pontjának feltüntetése a csalás bűncselekményének minősítésénél nem elegendő, mert ebből nem állapítható meg, hogy a vádlott cselekménye az üzletszerű elkövetés miatt minősül súlyosabbnak.

Ezért a harmadfokú bíróság a vádlott terhére rótt cselekmények minősítését helyesbítette azzal, hogy feltüntette az üzletszerű elkövetésre történő utalást, hiszen az irányadó tényállás szerint a vádlott üzletszerűen követte el a terhére rótt cselekményeket.

A fentiek alapján tehát a vádlott cselekményeinek minősítése helyesen 4 rb. a Btk.6.§ (2) bekezdése szerinti folytatólagosan elkövetett, a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette (tényállás 1., 5., 9., 22. pont); 13 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott, a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel, a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette (2., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 18., 19., 20., 21., 23., 27. tényállási pont), melyből 10 rb. a Btk.6.§ (2) bekezdése szerinti folytatólagosan elkövetett (6., 7., 10., 12., 13., 18., 19., 20., 21., 27. tényállási pontok), és 11 rb. a Btk.373.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés bc) pontjára figyelemmel, a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő csalás büntette (3., 4., 7., 11., 14., 15., 16., 17., 24., 25., 26. tényállási pontok).

---

A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezők feltárása maradéktalanul megtörtént, az mindössze annyiban szorult pontosításra, hogy a vádlott javára kellett értékelni büntetlen előéletét, azonban - mivel a terhére rótt bűncselekmények egy részét büntetőeljárás hatálya alatt követte el - ezt kisebb súllyal.

Az első- és a másodfokú bíróság is elmulasztotta megjelölni az alkalmazható büntetési tételkeretet: a vádlottal szemben, amely - a Btk.6.§ (1) bekezdése, valamint a Btk.81.§ (1)-(3) bekezdései alapján - két évtől tizenkettő évig terjedő szabadságvesztés, amelynek a Btk.80.§ (3) bekezdése szerinti középértéke hét év.

Ilyen körülmények között nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vagyon elleni bűncselekményeket elkövető vádlottal szemben a négy év szabadságvesztést, s ahhoz igazodó tartamú közügyektől eltiltást és foglalkozástól eltiltást szabott ki. Az alkalmazott fő- és mellékbüntetés szükséges a Btk.79.§-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez, azok megváltoztatására nincs törvényes indok és lehetőség.

A gátlástalan vádlotti elkövetésre és az okozott kár 60 millió forintot meghaladó összegére is figyelemmel a védőnek a vádlotti magatartás anyagi haszonszerzést nélkülöző voltára történő utalása nyilvánvalóan életszerűtlen volt.

Mindezekre figyelemmel a harmadfokú bíróság - a Be.398.§ (1) és (2) bekezdése alapján - a másodfokú bíróság ítéletét a cselekmények minősítését érintően megváltoztatta.

Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, így azokat a Be.397.§-ában írtak szerint helybenhagyta, mégis azzal, hogy észlelte, miszerint az elsőfokú bíróság ítéletének kelte tévesen került feltüntetésre, így azt 2014. szeptember 25. napjára helyesbítette.

A vádlott a Be.381.§ (1) bekezdése alapján köteles a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

P é c s, 2015. december 15.

Dr.Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr.Bencze Beáta s.k. előadó bíró,  
Dr.Hudvágner András s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék Bf.12/2015/3. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bhar.III.45/2015/8. számú ítélete folytán - az abban írt változtatásokkal - a 2015. évi december hó 15. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Tóth Sándor s.k.  
a tanács elnöke